Zaterdag, 30 Januari 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Roosevelt 61 jaar; Hitler 10 jaar aan de macht.

Führer geeft opdracht tot mobilisatie alle overige hulpbronnen van Duitsland.

Berlijn hedenmorgen gebombardeerd.

Nachtelijk bombardement van de Raf op Lorient.

Achtste Britse leger trekt Tunis binnen.

DE BESPREKING TUSSEN ROOSEVELT EN VARGAS.

Alburn West seint uit Washington:
De onverwachte ontmoeting tussen President Roosevelt en Vargas van Brazilië zou mogelijk het voorspel kunnen betekenen van een meer actieve rol door Brazilië op de slagfronten, zowel te land, ter zee als in de lucht. Brazilië is de traditionele vriend van de Verenigde Staten, alsook een rijke opslagplaats van ruwe materialen.

Het is niet langer dan een week geleden, dat Vice-admiraal Jonas Ingram, de bevelhebber van de Noordamerikaanse zeestrijdkrachten in het Zuidelijke gedeelte van de Atlantische Oceaan, heeft bekend gemaakt, dat 5 Duitse duikboten tot zinken werden gebracht in de Braziliaanse wateren. Ingram verklaarde ook bij die gelegenheid, dat de operaties in dat gebied „absoluut van offensieve aard" zijn. Hij zwaaide grote lof toe aan de Braziliaanse zee- en luchtmacht, die „een grootse taak verricht".

Het is aan geen twijfel onderhevig, dat deze ontmoeting heeft bijgedragen tot de sterke band van vriendschap tussen beide landen, een vriendschap die heeft bestaan sedert Brazilië zijn onafhankelijkheid uitriep in 1820.

Er bestaat een zeer grote mogelijkheid, dat het politieke beeld op dit Westelijk Halfrond een punt uitmaakte van de besprekingen tussen de twee staatshoofden. Eveneens is het mogelijk, dat de belangrijke rol van Brazilië besproken werd, wat betreft de voorziening van Noord-Amerika van ruwe materialen en de inspanningen van dit land om Brazilië te helpen zijn economie te handhaven (Washington, (AP) 29.1).

DE CONFERENTIE TE NATAL.

De Presidenten van de Verenigde Stat en van Noord-Amerika en Brazilië kwamen tot een accoord op een persoonlijke conferentie en waren het erover eens, dat de Atlantische Oceaan „veilig voor allen" moet worden gemaakt en West-Afrika en Dakar nooit meer een invasie-bedreiging moeten vormen voor Amerika. Op weg naar huis na het vaststellen van de oorlogsstrategie met Churchill te Casablanca confereerde Roosevelt met Vargas aan boord van een Noordamerikaanse torpedojager te Natal op Donderdag. Zij vertelden van de punten, waarover zij tot overeenstemming kwamen in een gezamenlijke verklaring. In Rio de Janeiro verklaarde Vargas, dat een volkomen overeenstemming bereikt is tussen de twee Amerikaanse Geallieerden betreffende de vraag of Brazilië zelfs een meer actieve rol in het conflict zal bijdragen door troepen te zenden naar het slagfront. „Het is het doel van Brazilië en de Verenigde Staten om de Atlantische Oceaan voor allen veilig te maken", zeide de gezamenlijke verklaring, die in Washington door het Witte Huis werd uitgegeven. „Wij zijn zeer dankbaar voor de haast eensgezinde hulp, die onze naburen geven voor de grote zaak van de democratie over de gehele wereld" (Washington, (AP) 30.1).

ZWARE AANVAL OP SFAX.

Alfred Wall seint uit Londen:
Officieel wordt medegedeeld, dat de haven en spoorwegemplacementen te Sfax, de aanvoerhaven, die van uiterst grote belangrijkheid is voor het aanvoeren van versterkingen voor de strijdkrachten van de As op Donderdag jl. zeer hevig werden aangevallen door het 14e Noordamerikaanse luchtcorps. De aanval was de grootste luchtaanval, die sedert het begin van de strijd in Noord-Afrika door de Geallieerden is uitgevoerd. Ondertussen heerste er een levendig artillerie-duel tussen de manschappen van het Britse leger en Rommels achterhoede, die zich ergens in de omgeving van Zuara bevindt op ongeveer 56 kilometer ten Oosten van de Tunische grens. De onder Duitse toezicht staande radio's maakten bekend, dat mogelijk het 1e Britse leger reeds begonnen is met zijn grote aanval in Tunis. Onbevestigde berichten deelden ook mede, dat de Noordamerikaanse grondstrijdkrachten zich in de aanval hebben geworpen of zich erop voorbereiden.

De radio-uitzendingen zeiden, dat er hieromtrent geen bevestiging is, terwijl het communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier bekend maakte: „Er is geen verandering in de situatie op de grond."

Noordamerikaanse zware en middelzware bommenwerpers, geëscorteerd door P28 Lightning-gevechtsvliegtuigen vielen de haven en spoorwegen te Sfax aan in vier vluchten. Spoorlijnen werden opgeblazen, terwijl er in de haven vele branden werden gesticht. Zes toestellen van de As, die tussenbeide trachtten te komen, werden neergeschoten. Een zegsman zeide, dat het aantal vliegtuigen, die aan deze aanval deel namen, het grootste is dat ooit gebruikt werd. Het Italiaanse hoofdcommando gaf toe, dat men veel schade heeft veroorzaakt. In series van andere aanvallen hebben de Geallieerden tevens de as-troepen en voertuigen aangevallen, van het gebied van Pont du Fahs tot aan de Ousseltia-vallei. Drie vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten, toen een kleine vijandelijke strijdmacht Algiers aanviel in de afgelopen nacht. Het gestadig korter worden van de doorgang, waardoor Rommel zou kunnen vluchten, wordt te kennen gegeven door het feit, dat Sfax op een afstand van slechts 240 kilometer door de lucht ten Noord-Westen van Zuara ligt.

Ondanks het feit, dat Rommel zijn artillerie in stelling gebracht heeft teneinde zijn achterhoede in de omstreken van de Tripolitaanse haven te beschermen, gelooft men in Londense kringen niet, dat hij een werkelijke vertragingsactie zal uitvoeren, alvorens hij de Mareth-linie bereikt heeft. Welingelichte waarnemers zijn er nog niet zeker van, dat de operaties van het 5e Noordamerikaanse leger in het gebied van Gafsa en Maknassy in het centrale deel van Tunis een aanwijzing zijn, dat men poogt Rommel af te snijden en zijn terugtocht te blokkeren. Men zeide, dat deze manoeuvres slechts ten doel zouden kunnen hebben om het vliegveld te Gafsa veilig te stellen, welk vliegveld het beste is in dat hele gebied. Het oordeel van de radio's der As was, dat men van Geallieerde zijde ernaar streeft Rommels strijdkrachten in te sluiten tussen de Noordamerikanen en het 8e Britse leger, indien hij probeert de Mareth-linie te houden of de nauwe doorgang tussen Chott Djerib en de zee. Een dezer uitzendingen maakte bekend, dat Generaal Eisenhower, de bevelhebber over de Geallieerde strijdkrachten, de Britten reeds in de aanval heeft gezonden in het gebied van Bou Arada en Medjez el Bab (Londen, (AP) 29.1).

OORLOGSCOMMUNIQUE VAN CAIRO.

Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van Cairo luidt als volgt: „Tijdens patrouille-operaties van gisteren staken onze voorste elementen in de centrale sector de Tunische grens over. Anders is er niets te vermelden. Wederom hinderde slecht vliegweer gisteren en de voorgaande nacht de lucht-operaties. Van de beperkte operaties keerden al onze vliegtuigen terug" (Cairo, (AP) 30.1).

DAGLICHT-AANVALLEN OP WEST-EUROPA.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:
„Bij daglicht bombardeerden Bostons van het Bommenwerperscommando het spoorwegviaduct te Morlaix in Bretagne. Spitfires en Typhoons zorgden voor het escorte en vernietigden 2 vijandelijke gevechtsvliegtuigen. Ventura's van het Bommenwerperscommando met gevechts-escorte vielen objecten te IJmuiden in Nederland aan. Een vijandelijk gevechtsvliegtuig werd vernietigd. Mustangs van het Samenwerkingscommando van het Leger en Spitfires van het Gevechtscommando vielen enkele schuiten en locomotieven in Noord-Frankrijk en België aan en beschadigden deze" (Londen, (AP) 29.1).

DE RAF VALT BERLIJN AAN.

Een spoedbericht uit Londen deelt officieel mede: „Mosquito's van het Bommenwerperscommando wierpen hedenmorgen om 11 uur bommen op Berlijn en keerden veilig terug". Het was de eerste daglicht-aanval op Berlijn (Londen, (AP) 30.1).

Het nieuws van vandaag.

President Franklin Delano Roosevelt, die heden zijn 61e verjaardag viert, is thans op weg naar Washington na in Natal besprekingen te hebben gehouden met den Braziliaansen President Getulio Vargas. De Presidenten zijn tot overeenstemming gekomen betreffende twee punten: 1) Dat Dakar en West-Afrika nooit meer een bedreiging mogen worden voor Amerika en 2) dat de Atlantische Oceaan veilig voor allen moet worden (blz. 1).

Adolf Hitler, die heden de 10e jaardag herdenkt van zijn komen aan de macht, bevindt zich — aldus Berlijn — bij zijn soldaten. En volgens een bericht van de „Daily Mail" heeft Hitler Stalingrad bezocht voordat de Russen hun uiteindelijke aanval begonnen om de astroepen aldaar op te ruimen. Hierbij zou de Führer aan zijn troepen hebben gezegd, dat geen leger gezonden kon worden om hen te redden en dat het lot van Duitsland in hun handen lag. Niettegenstaande dit geven de Duitsers zich thans in steeds grotere groepen over omdat zij anders toch gedoemd zijn tot sterven. Maar in Berlijn heeft Maarschalk Hermann Goering heden middag reeds een redevoering gehouden, waarin hij verklaarde, dat Hitler opdracht heeft gegeven tot de algehele mobilisatie van alle overige Duitse hulpbronnen en voorts, dat het communisme nu eenmaal vroeger de enige vijand is van het nazisme.

Goering poogde de aanval op Rusland goed te praten door te zeggen, dat Hitlers intuïtie hem dit had gezegd. De rede van Goering werd enigszins uitgesteld en uit Londen wordt gemeld, dat de reden hiervan een daglicht-aanval op Berlijn was.

Maar Goering zwaaide toch lof toe aan de Raf toen hij zeide: „Op dezelfde dag, dat wij uiteindelijk de Bolsjewistische weerstand verpletteren, zal ik mij herinneren, wat de Royal Airforce Duitsland heeft aangedaan" (blz. 3).

De Russen storen zich niet over de bedoelingen van Dikke Hermann en zetten hun offensieven voort. Aan het Voronesj-front werden nog meer nazies gedood en omsingeld. Tevens werd de stad Novo Oskol genomen.

In de Caucasus namen de Russen het belangrijke spoorwegknooppunt Kropotkin waardoor de terugtocht van de Duitsers in de Maikop-olievelden is afgesneden (blz. 3).

In de afgelopen nacht heeft de Britse luchtmacht wederom een aanval gedaan op de vijandelijke duikbotenbasis te Lorient. 4 Der aanvallende bommenwerpers worden vermist (blz. 1).

Italië voelt steeds in groter mate de zwaarte van de oorlog. Voormannen naar het leger, meer vrouwen uit de huisgezinnen naar de fabrieken (blz. 1).

Prinses Beatrix wordt jarig.

Vijf jaar al! Vijf jaar zal morgen Prinses Beatrix worden. Het is bijna ongelofelijk, dat reeds zulk een tijd voorbijging sedert de dag, dat Curaçao door bulderende kanonschoten gewekt werd, kanonschoten, die de geboorte van het Eerste Kind uit het Prinselijk Huwelijk aankondigden en de bevestiging van ons koningschap betekenden.

En toch, hoe kort die tijd ook lijkt als wij terugdenken aan die blijde geboortedag, zo lang is hij als wij nagaan wat er sindsdien gebeurd is. Dan zien wij hoeveel het Prinsesje reeds heeft medegemaakt sedert Haar Geboorte, hoeveel vreugde en ook hoeveel verdriet zich reeds rondom Haar heeft afgespeeld. Het zou ons te ver voeren al die vreugde en al dat verdriet na te gaan, doch als wij die beide tegen elkaar opwegen, dan is het duidelijk, dat de smart — ook al besefte Zij het niet — het grootst is geweest. Want bracht de oorlog alleen niet reeds de grootste smart mede, de smart in zoveel Nederlandse gezinnen, die een of meer leden verloren door de krijg of de meedogenloze uitmoording door den vijand, de smart van het Koninklijk Gezin eigen land en volk te moeten verlaten, de smart, doordat Europees Nederland en Oost Indië hun vrijheid verloren?

Het is goed, dat ons Prinsesje dit nog niet goed beseft al zal bij Haar de gedachte reeds zijn opgekomen waarom Haar Vader niet altijd bij „Mammie" en de Zusjes kan blijven en Grootmoeder nog veel minder. Want besefte zij dat alles dan zou het Canadese zonnetje niet zo helder schijnen als nu. Besefte Zij, dat de Vader van Reneetje, Haar trouwe speelkameraadje, door de nazies als gijzelaar was doodgeschoten, dan zou misschien haat in Haar hartje zijn ontstaan. En dit moge Gode verhoeden, opdat Zij, die misschien eens de schepter zal zwaaien over een Nederlands Gemenebest, een Vredesvorstin zijn moge, geëerd en bemind door Haar volk.

Het is waar, die tijd is nog verre en onzeker. Maar als hij eenmaal mocht aanbreken zal de toekomstige generatie Gods Voorzienigheid moge dank zeggen, dat de jeugd van Prinses Beatrix eenvoudig was als van vele andere gewone kinderen; dan zullen de resultaten blijken van de algehele zorg, die Prinses Juliana thans aan Haar Kinderen kan wijden.

Reeds zijn hiervan de tekenen te bespeuren. Zien al de kleine Prinsesjes er blozend uit, in het karakter van Prinses Beatrix begint reeds vorm te komen. Steeds speelt Zij het moedertje over Ireentje en als Margrietje wat groter wordt zal ook zij bemoederd worden. En in een artikel van Dorothy Kilgallen in „Collier's" van 23 Januari jl., waarin de schrijfster vertelt van een onderhoud met Prinses Juliana, komt naar voren, welke gelijkenis Beatrix reeds vertoont met Haar Koninklijke Grootmoeder. Niet alleen naar uiterlijk maar ook naar talenten blijkt deze gelijkenis.

„Zij is zeer mildadig" zegt Prinses Juliana met trots van Haar oudste Dochter, en Beatrix, „Zij die Geluk brengt", weet, dat Zij Haar Moeders leveling is.

AANVAL OP LORIENT.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht deden vliegtuigen van het Bommenwerperscommando nog een aanval op de vijandelijke duikbotenbasis te Lorient. 4 Onzer bommenwerpers worden vermist" (Londen, (AP) 30.1).

NIEUWE LICHTINGEN IN ITALIË OPGEROEPEN.

Radio-Rome maakte bekend, dat de lichting 1924 in Italië onder de wapenen zal worden geroepen per 1 April. Verder werd medegedeeld, dat in vele fabrieken is overgegaan tot het vervangen van mannelijke arbeidskrachten door vrouwen. Ook kunnen er na 1 Maart geen mannen meer worden te werk gesteld als bedienden in winkels en restaurants, tenzij geworden of personen, die ouder zijn dan 62 jaren (Londen, (AP) 29.1).

Cultuur en Propaganda.

„Dat het goed is van den vijand te leren", is de uitspraak van een Latijnse dichter, die geleefd heeft in een tijdperk van de bloei ener cultuur. Dat dit woord navolging gevonden heeft bij vele Geallieerde volken bewijzen de Propaganda-bureaux, welke na het uitbreken van de huidige krijg overal ook in ons kamp zijn ontstaan. In de totalitaire landen was men immers met deze instellingen al begonnen, reeds betrekkelijk kort na, soms zelfs tegelijkertijd met de vestiging van het totalitaire regiem. De totalitaire landen hebben dank zij hunnen propaganda-bureaux een grote voorsprong verworven op de thans geallieerde landen, die den vijand eerst navolgden na het uitbreken des krijgs, toen zij meenden de noodzakelijkheid van dit soort bureaux aan den vijand bewezen te zien. De naam „Propaganda" klonk te gevaarlijk, weshalve het minder argwaanwekkende woord „Inlichtingen- of Informatie-bureau" werd gebruikt, een gemakkelijke voortzetting van dergelijke bureaux die namens de verschillende landen vóór de oorlog inlichtingen aan reizigers en toeristen verschaften.

Doel van deze Propaganda- of Inlichtingenbureaux was „nationale voorlichting" en „verbreiding van de nationale cultuur", beide twee nuttige doeleinden, die zeker de instemming van elkeen zullen hebben. Bij hetgeen wij in het verdere van dit artikel zullen zeggen, houde men dan ook in het oog, dat wij voorstanders van propaganda-bureaux zijn, die deze doeleinden nastreven, doch menen, dat het nut hadde de personen, die op deze geallieerde inlichtingenbureaux werkzaam zijn, alsook de gevolgde methoden, aan een beschouwing te moeten onderwerpen.

Is het doel bij vriend en vijand al gelijk, zeer verschillend is hun methode.

Kenmerken van de Duitse methode zijn o.a.: de leugen, de waarde van het onverwachte, het element van verwarring, de voortdurende herhaling.

Kenmerken van onze methode zijn o.a.: waarheid, rustige studie en toelichting, objectiviteit en voortdurende herhaling.

Doel.

Hun doel is dus de verbreiding der „nationale cultuur".

Wat is cultuur?

Hoe vaak deze bureaux het grote woord Cultuur ook gebruiken, definities van dit woord vindt men niet of zelden. Het woord „Cultuur" doet zien, dat het onderwerpen van de aarde aan de ordenende functie van de menselijke rede, grondbewerking dus, in eerste instantie Cultuur is. In de ondernemingslandbouw in Indië is dit woord in de vorm van „Culture" nog bewaard gebleven. Inderdaad ziet men, dat een volk, hetwelk tot cultuur gaat komen, allereerst van het nomadendom (waarmede veeteelt en jacht samenhangen) komt tot vaste vestiging en bodembewerking: Cultuur in letterlijke zin.

Zou men op dit punt blijven staan, dan zou het begin Cultuur wellicht synoniem zijn met het begrip Civilisatie. Dit is niet zo.

Uit de historie ziet men, dat bij deze vast gevestigde volken, zich naast de bodem-cultuur ook een, aanvankelijk primitieve, later rijkere, geestescultuur gaat ontwikkelen: Cultuur in figuurlijke, doch thans bijna uitsluitend gebruikte betekenis. Want tussen de begrippen Civilisatie en Cultuur heeft zich deze onderscheiding geplaatst: het eerste, de Civilisatie beperkt zich tot de uitwendige levensgewoonte, de uiterlijke welvaart in rijker wordende en variërende samenlevingsverschijnselen: het tweede, de Cultuur, stelt zich daar ver boven en dekt al hetgeen tot stand gebracht wordt als gevolg van de ordenende functie van de menselijke rede op de hem omringende stof, het natuurbedwang dus der menselijke rede, in stoffelijke uitingen (bodemcultuur e.d.) en in hogere geestelijke levensuitingen (godsdienstvormen, wijsbegeerte, kunst e.d.).

Dit laatste nu is ondenkbaar zonder dat er allereerst sprake is van een cultuur van de eigen ziel, de beheersing van de persoonlijke zielsvermogens door het zedelijke individu.

Verenigen deze individuen zich tot een groep, dan zal uit dit geheel — welks onderdelen, en dit sta voorop, allereerst de eigen zielscultuur beoefenen — Cultuur ontstaan, die al naar gelang het standpunt van waaruit men haar uitingen beziet, Katholiek, Joods, Mohammedaans, Nederlands, Frans e.d. genoemd kan worden. Hierbij dient men te verstaan, dat bij het bezien der cultuur als geheel, vaak verschillende dezer facetten, tegelijkertijd het geestesoog treffen. Eenzijdig en bekrompen is het echter zoals de Duitsers doen in hun nieuwe Germaanse wijsbegeerte, het cultuurbegrip te vernengen en te monopoliseren binnen een nationaliteitsbegrip.

Cultuur en monopolie gaan nimmer samen. Men kan Cultuur van een bepaald standpunt uit beschouwen, doch Cultuur als zodanig is niet te bepalen naar nationaliteiten en godsdiensten. „Cultuur", aldus Pater van Heugten S.J. in zijn fraaie definitie, „is een zekere geestesgesteldheid, waarin de mens openstaat en een zekere gevoeligheid bezit voor al wat goed en schoon en edel is, waarin hij zich heeft losgemaakt van een al te sterke gebondenheid aan de aarde, een zekere expansie des geestes heeft verworven".

Zien wij thans nogmaals naar onze geallieerde Inlichtingenbureaux, die zich het monopolie der cultuurverbreiding hebben toegedacht of wien deze taak door sommige regeringen ook is opgedragen.

Zijn de mensen van deze bureaux berekend tot hun taak door een voorafgegane cultuur van de eigen ziel?

Missen zij de eenzijdigheid, welke wij aan Rosenberg c.s. verwijten?

Hebben zij een geestesgesteldheid, die open staat en een zekere gevoeligheid bezit voor al wat goed en schoon en edel is?

Hebben zij zich los gemaakt van een al te sterke gebondenheid aan de aarde?

Kan men aan hun werken zien, dat zij een zekere expansie des geestes hebben verworven?

Is de Cultuur een, men kan verschillende aspecten afzonderlijk beschouwen. Naast de godsdienstig-zedelijke cultuur, die de veredeling van de zeden en het richten des levens op een eeuwig doel beoogt, erkennen wij zo een

wereldlijke cultuur, welke de welvaartsontwikkeling der volken omvat, hun wetenschap, techniek en sociale toestanden. Wij erkennen deze wereldlijke cultuur niet alleen, doch wij zijn zelfs van gevoelen, dat een zekere mate ervan nodig is voor de vruchtbare beoefening van de Christelijke godsdienst. Maar ook deze onderscheiding is slechts het beschouwen van de Cultuur van verschillend standpunt uit. De Cultuur blijft gelijk en de gegeven definitie, welke juist door haar soepelheid, ruimte en gebrek aan wiskundige precisie zulk een charme oefent, geldt voor beide aspecten.

Men kan nu tegenwerpen, dat de propaganda-bureaux zich met de eigenlijke cultuur-beoefening niet bezig houden en slechts verbreiding van de door anderen beoefende cultuur beogen. Deze tegenwerping is onjuist, want door hun publicaties wenden zij voor wetenschap te bedrijven. En daar de wetenschap wel degelijk onder de Cultuur valt, zouden onze propagandisten ook aan genoemde eisen moeten voldoen.

Methode.

Wat omtrent de kenmerken hunner methodiek?

De leugen gebruiken zij niet, maar de eenzijdigheid, waarmede de geallieerde propaganda-bureaux bijvoorbeeld de geschiedkunde toelichten, is erger dan leugen, omdat zij slechts de halve waarheid geven.

Studie is er niet en rustige toelichting wordt niet gegeven omdat de lieden, die haar geven moesten, zelf niet de rust kennen, die hiertoe een eerste vereiste is, afgezien nog van het krijgstumult, dat al weinig tot de bezonken rust der wetenschap stemt.

Objectiviteit, vooral wetenschappelijke objectiviteit, wordt om redenen van politieke opportuniteit naar de doofpot verwezen.

En het laatste kenmerk — het enige dat vijandelijke en bevriende propaganda gemeen hebben — de voortdurende herhaling, werkt even weerzinwekkend als de reiziger in stofzuigers.

Onze propagandisten — dit sta voorop — menen het zeker wèl met hun land en volk, maar willen de liefde tot hun land en volk aan anderen opdringen: zij zijn door oorlogsneuropathie aangetaste doordrijvers, en als gevolg hiervan wordt hun werk propaganda met alle narigheden daaraan verbonden. Zij bedoelen het goed, zij schuimen niet bewust van de tafel der wetenschap — het is hun verre — zij geloven zelf wat zij zeggen en schrijven, zij zijn subjectief volkomen eerlijk.

Maar zij zijn als beroepsapologeten, die aan buitenstaanders het geloof willen opdringen door hen in hun overtuiging aan het wankelen te brengen, instede van tot zichzelf in te keren en hun licht te laten schijnen voor de mensen.

Beperken wij ons ten slotte tot ons eigen land. Onze wereldlijke cultuur — om ons daartoe te beperken — onze wetenschap, kunst en geschiedenis, zij zijn geen schoensmeer-merk, dat behoefte heeft aan reclame, doch veeleer een wijn, die geen krans behoeft. Vóór de oorlog was onze cultuur zonder propaganda-bureaux overal bekend waar lieden zaten, die tot oordelen bevoegd zijn. (Ten aanzien van deze laatste groep mensen heeft de oorlog eveneens een heel merkwaardige uitbreiding zien plaats vinden). Zelf hebben wij er geen behoefte aan en buiten onze grenzen moet het opgeschroefde karakter ervan argwaan wekken thans, en ontgoocheling straks, wanneer de tijden rustiger zijn en de mensheid zich aan de studietafel zet. Nog fier waait de vlag Der Nederlanden van de paleizen van twee van Harer Majesteits vertegenwoordigers. Waar die Vlag waait, kan de cultuur beoefend worden, ook al wordt op de hiertoe benodigde rust reeds inbreuk gedaan door overbodige maatregelen.

De Propaganda, in haar huidige vorm, dit is het parasiteren op cultuur en wetenschap, zij den vijand geschonken.

Eenzijdige voorlichting zij den vijand tot richtsnoer.

Het belichten der historie naar politieke opportuniteit zij den vijand tot cultus.

Waar wij in dit vrije staatsdeel behoefte aan hebben is de bestendiging van de gelegenheid de Cultuur, die zonder schreeuwerige reclame tot vèr buiten de grenzen van ons Rijk als Nederlands bekend stond, voort te telen. Onzen beiden vrijen Landvoogden, beiden academici, is in een tijd, dat ons deze gelegenheid ontnomen dreigt te worden, in een tijd dat propagandisten de Nederlandse cultuur, instede van te verbreiden (laat staan beoefenen), vertroebelen, de taak beschoren ervoor te waken, dat in deze vrije Nederlandse staatsdelen het de oorlogsneuropathie van de buitenlandse Nederlandse kolonies in Londen en New York ingang vinde, omdat hier de plaats is, hier in onze beide niet in het onmiddellijke oorlogsgebied gelegen staatsdelen Suriname en Curaçao, waar men het hoofd koel kan houden teneinde onze eigen grote nationale cultuur te bewaren. Het bewaren en telen dezer cultuur, is in het belang der Geallieerde, als ook onze Nederlandse zaak, groter goed dan welk men ook denken kan.

Buitenland.

HITLERS TWEEDE LUSTRUM.

De radio van Berlijn zeide, dat een proclamatie van Hitler morgen in de namiddag [dat is vandaag Zaterdag — Red.] door den Minister van Propaganda Dr. Paul Joseph Goebbels, zal worden uitgezonden ter herdenking van de tiende verjaardag, dat Hitler aan de macht kwam.

[Op 30 Januari 1933 werd Hitler door President Hindenburg tot Rijkskanselier aangesteld — Red.].

Het zal echter een sobere viering zijn volgens andere radio-uitzendingen, die in Londen door de Associated Press werden opgevangen. In de morgen zal Rijksmaarschalk Hermann Goering de strijdkrachten toespreken, terwijl ook een boodschap aan de jeugd van het land zal worden uitgezonden door Arthur Axmann, Rijks-Jeugdleider.

De radio van Berlijn zeide, dat een order, waardoor verboden wordt de vlaggen uit te steken, is afgekomen van den Minister van Propaganda Dr. Paul Joseph Goebbels en den Minister van Binnenlandse Zaken Wilhelm Frick. De reden werd niet opgegeven, doch diplomatieke kringen in Londen merkten op, dat de order kwam op een tijd, dat het Duitse nieuws van Rusland en Noord-Afrika donker is en verder nog samenvalt met de uitbreiding van de arbeidsplicht in het Reich. Men was van mening, dat het doel was om in Duitsland een geest te scheppen, die vergeleken kan worden bij die in Groot Britannië ten tijde van de Britse nederlagen in 1940 en 1941.

Men verwacht, dat Hitler zal spreken, doch vreemd genoeg is een bekendmaking daaromtrent achterwege gebleven, althans in de nazie-uitzendingen, die door de Associated Press werden gehoord. Hitlers feestrede werd slechts eenmaal uitgesteld, namelijk in 1938 gedurende de zuivering in het leger (Londen, (AP) 29.1).

GOERING SPREEKT.

De omroeper van Berlijn zeide tot het Duitse volk kort voordat Goering een aanvang maakte met zijn feestrede omstreeks het middaguur na uren van uitstel om onbekende reden, dat „Hitler bij zijn soldaten is".

Het begin van de redevoering werd door de Associated Press opgevangen. Hierin verklaarde Goering, dat „tien jaren geleden Hitler de eed aflegde. Het was geen gewone eed. Het was de inluiding van een nieuw tijdperk in de geschiedenis van ons land. Het was een ogenblik waarop het verschrikkelijke heden op zij werd gezet en een glorieuze toekomst begon".

Het Britse Ministerie van Informatie zeide, dat de rede van Goering werd uitgesteld na geschreeuw van vele stemmen en het geluid van een muziekband en dat tenslotte het geluid volkomen werd afgesneden. Het Britse nieuwsagentschap bleek mede, dat de radio-omroeper een kort uitstel in de radio-rede van Rijksmaarschalk Goering bekend maakte, welke rede om 11 uur gehouden zou worden. In een van de tussenpozen zeiden de luisteraars, dat geschreeuw werd gehoord gevolgd door het spelen van marsmuziek door een band. De omroeper zeide, dat Goerings rede zou worden gehouden in de ceremonie-hal van het Ministerie van Luchtvaart in Berlijn en zou worden gericht aan het leger, de marine en de luchtmacht en „daardoor aan het gehele volk".

Het agentschap zeide, dat volgens alle tekenen de redevoering van Goering werd uitgesteld door een daglichtaanval op Berlijn, waardoor Goering en zijn toehoorders gedwongen werden een goed heenkomen te zoeken in de kelders. Er was natuurlijk geen ogenblikkelijke bevestiging hiervan in Londen, omdat — zelfs indien Berlijn was aangevallen — de vliegtuigen nog geen tijd hadden om terug te keren en hun veiligheid daardoor in gevaar zou worden gebracht. Officieuze kringen zeiden evenwel, dat „zeer waarschijnlijk" daglicht-activiteiten van de Royal Airforce het uitstel in Goerings rede hebben veroorzaakt.

Het begin van zijn redevoering wijdde Goering aan de moeilijkheden, die Hitler ondervonden had om nazie-Duitsland op te bouwen. Goering drong herhaaldelijk aan op de noodzaak nu voor Duitse eenheid.

De omroeper zeide, dat de ceremonie-hal van het Ministerie van Luchtvaart in Berlijn „op eenvoudige wijze was versierd met bloemen en gevuld was door vertegenwoordigers van de Generale Staf, de Admiraliteit, hoge officieren en partij-afgevaardigden van de SS.

Goering gaf toe, dat Duitsland verrast was door Ruslands kracht en zich had laten misleiden door de kracht, die het Sovjet-leger toonde in de Finse oorlog, die — naar hij zeide de „knapste camouflage was die bekend is in de geschiedenis van de wereld". Verklarende, dat de communisten Duitslands enige vijanden waren in de eerste dagen van het nazisme, beweerde Goering: 'Er was toen slechts één tegenstander. Er is heden nog maar één: het communisme. Toen wij Rusland aanvielen was Hitler gewaarschuwd, dat Rusland sterk was, doch zijn intuïtie zeide hem, dat hij het toch moest aanvallen."

Voorts zeide de Maarschalk: „Heden zijn wij vereend en zullen tot het laatste vechten om onze levenswijze te behouden. Een onzer vijanden is ook vereend en gewoon geraakt aan zijn levenswijze. Rusland zou reeds lang geleden zijn ingestort, ware het niet voor de kracht, die deze eenheid het geeft."

„Velen uwer hebben de Russische winter meegemaakt en de zwakheid van sommige uwer Duitse Bevelhebbers gezien", zeide Goering, terwijl hij zich richtte tot het leger. „Het was toen, dat de Fürher met vertoning van zijn taaiheid het gehele Duitse front zelf hield."

Na de moeilijkheden te zijn nagegaan, die in de gehele Russische campagne ondervonden werden, poogde Goering de Duitse geest te steunen met de verklaring: „Ik ben ervan overtuigd, dat Rusland thans zijn laatste reserves gebruikt." Toen met betrekking tot — wat hij noemde — het „Russische bedrog in de Finse oorlog" verklaarde Goering: „Wij hadden een klein, doch dapper land (Finland) vele maanden lang op heldhaftige wijze zien vechten tegen een groot imperium (Rusland) en gedacht: „Welk gevaar kan mogelijkerwijze komen van dat imperium in het Oosten?"

„Al de ontberingen van de vorige winter waren nodig om tot het besef te komen, dat Rusland in de oorlog tegen Finland slechts enkele legers in de strijd tegen dat land had geworpen en dat die waren uitgerust met ouderwetse wapenen. Wij kwamen tot het besef, dat zij het laatste anderhalf decennium hebben doorgebracht met het bouwen van de machtigste wapenen, die ooit door een land werden gemaakt."

(Deze verklaring klonk vreemd van een man, die lang en herhaaldelijk heeft opgeschept, dat Duitsland de beste en machtigste oorlogs-werktuigen bezat).

De Russen waren in staat een grote militaire machine op te bouwen", vervolgde Goering, „omdat hun wapenen niet door een vrij volk werden gemaakt, doch door slaven. Alle Russen hadden niets anders te doen. Zij hadden niets anders om het leven dragelijker te maken". Doch de spreker gaf toe, dat „het niet gemakkelijk is om Rusland te bestrijden. Onze vijand is hard, zijn leiding is barbaars en ongehoorzaamheid betekent de dood."

In tegenstelling tot de vastberaden toon, waarop Goering vroeger altijd sprak, was zijn stem heden onvast en de luisteraars zeiden, dat het heil-geroep ongeveer een-vierde van de tijd in beslag nam. De Rijksmaarschalk klonk echter biezonder grimmig, toen hij zeide: „Ik zend deze boodschap aan elkeen, van den nederigsten soldaat tot den hoogsten Maarschalk: „Geen toestand is ooit zo wanhopig geweest voor Duitsland, dat wij die niet konden overkomen". Goering sprak anderhalf uur lang en eindigde zijn redevoeding om 13.30 uur (Londen, (AP) 30.1).

MEER VROUWENDIENSTEN IN ITALIE.

Radio-Rome zeide, dat Italië nieuwe maatregelen heeft getroffen, teneinde zijn burgerbevolking te mobiliseren voor een grotere oorlogsinspanning, door mannenarbeiders te doen vervangen door vrouwelijke krachten (New York, (AP) 29.1).

JAPANS DOELEINDEN IN AZIE.

De radio van Berlijn zeide, dat de hoofdpunten uit Tojo's boodschap aan het Japanse parlement op het volgende neerkwamen: de toekomstige tot standkoming van de onafhankelijkheid van Birma en de herbevestiging van de onafhankelijkheid der Philippijnen. Een en ander is waarschijnlijk een deel van de Japanse propaganda-campagne, teneinde zich voor te stellen als den bevrijder der Aziatische volken van het blanke ras. Zowel Birma als de Philippijnen staan onder een streng Japans militair bewind, terwijl de tekenen nog steeds ontbreken, dat dit zal worden verzacht (New York, (AP) 29.1).

CURACAO

CURAÇAO VLAGT TER ERE VAN PRESIDENT ROOSEVELT.

Ter gelegenheid van de 61e verjaardag van den President van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, wordt heden op alle Gouvernementskantoren de vlag gehesen.

MAANDAG GEEN SLUITING DER GOUVERNEMENTS-KANTOREN.

In verband met de biezondere omstandigheden, zal as. Maandag geen feest gevierd worden ter gelegenheid van Prinses Beatrix' verjaardag en zullen de Gouvernementskantoren als gewoon geopend zijn.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C.: Zo.: geen voetballen, in verband met het overlijden van Pater Ir. de Bruyn O.P.
10.— uur Korfbal Aamos — Devo.
14.— uur Baseball: Union — H.S.

KAARTAVOND VOOR DE ZEELIEDEN.

Hedenavond zal er in het Katholieke Zeemanshuis aan de Klipstraat een kaartavond gehouden worden voor de zeelieden van Koopvaardij en Marine. Het bestuur stelde prachtige prijzen beschikbaar.

DE GOUVERNEMENTS-MIDDELEN.

Aan belastingen in December 1942 werd ontvangen ƒ 1.571.631.— tegen ƒ 1.769.459.— in December 1941, terwijl $1/12$ der raming is ƒ 1.151.748.—. De overige inkomsten bedroegen ƒ 1.161.641.— tegen ƒ 409.922.— in December 1941, terwijl $1/12$ der raming is ƒ 464.848.—.

In totaal werd over het jaar 1942 ontvangen ƒ 19.969.917.— tegen ƒ 14.220.510.— in 1941, terwijl de raming bedroeg ƒ 19.369.151.—.

De middelen overtroffen de raming dus met ƒ 600.766.—.

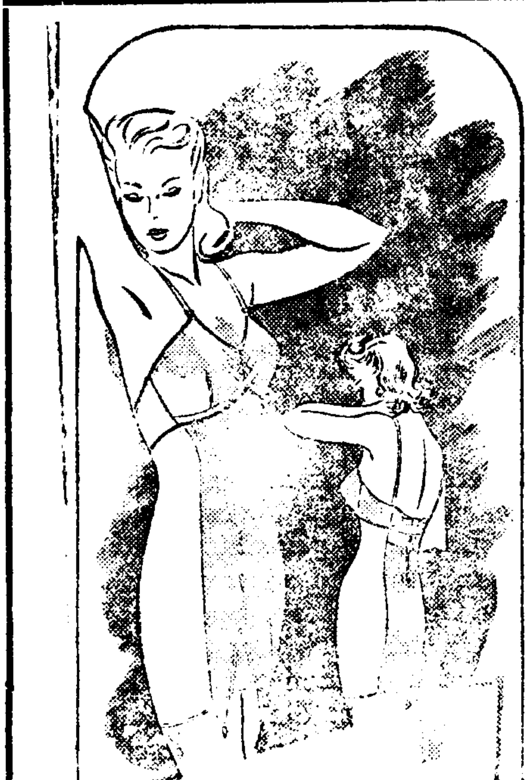
FILM

De Heer en Mevrouw Smith (Roxy) verhaalt van een ideaal huwelijksleven — ideaal in die zin, zoals men zich dat wellicht in de Verenigde Staten wil voorstellen. De film is als verhaal heel aardig en zeer onderhoudend, terwijl zij voor velen een zeer leerzame strekking biedt. Opzet van deze film is waarschijnlijk het echte huwelijksleven, of beter gezegd, in deze film de ware liefde tussen man en vrouw, te doen uitkomen. Iets waarin men, en wel op biezonder ironische wijze, zeer goed geslaagd is. De suggestie bijvoorbeeld, dat man en vrouw, bij het zich mogelijk voordoen van onenigheid, de kamer niet mogen verlaten, alvorens alles weer in den minne geregeld is, blijkt ons niet zo heel kwaad toe.

Haar toevlucht nemen door een der beide partijen tot het wekken van jaloezie bij de tegenpartij, ofwel door tussenkomst van derden, ofwel door het voorwenden van onverschilligheid, loopt, aldus deze film, altijd spaak.

Verdere wijsheden: dat een glaasje whisky net zo'n pijn moet veroorzaken in de maag als een druppel van datzelfde vocht indien men het in het oog gooit (deze les wordt meestal van een zijde ter harte genomen) en ook, dat het voor de derde partij steeds het nadeligste uitkomt.

Robert Montgomery, Carole Lombard en Gene Raymond, onderscheidenlijk Mijnheer, Mevrouw Smith en derde partij, geven waarlijk prachtig spel te zien. Het geheel stond onder regie van Alfred Hitchkock.

Russen bezetten Kropotkin.

Duitse terugtocht van Maikop-olievelden afgesneden.

Steeds belangrijker Russische successen aan Voronesj-front.

KROPOTKIN IN RUSSISCHE HANDEN.

E. C. Daniel seint uit Londen:

De Russen, die door de Caucasus trekken, veroverden Kropotkin, het belangrijke spoorwegknooppunt aan de rivier Kuban. Een speciaal communiqué maakte bekend, dat het Rode leger de stad hernomen heeft, die in Augustus 1942 viel bij de snelle Duitse opmars door Kuban. Ook meldden de Russen thans 86.000 gevangenen gemaakt te hebben aan het Voronesjfront verder naar het Noorden van Novo Oskol te hebben veroverd, een stad op 80 kilometer ten Oosten van het belangrijke sterktepunt te Byelgorod. De verovering van Kropotkin betekent, dat de terugtocht van de Duitsers van de Maikop-olievelden afgesneden is (Londen, (AP) 29.1).

DE RUSSISCHE OPMARS NAAR KURSK EN CHARKOV.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

Het Rode leger meldde de verovering van Katornoye, een spoorwegstad die van zeer groot belang is, terwijl andere Russische troepen de omsingeling van de spoorwegknooppunten Kropotkin en Tikhoretsk in de Caucasus steeds nauwer toehalen. De omvatting van deze Caucasische steden in het Russische offensief en de nijptangbeweging rond de olie-velden van Maikop vormden een van de meest opzienbarende winsten van de Rode legers. De verovering van Kastornoye gaf ook een grote stoot aan de opmars, die gericht is tegen Kursk en Charkov, twee sterkte-punten in de Duitse verdedigingslinie in het gebied van Voronesj.

Het Russische middagcommuniqué maakte melding van nieuwe aanvallen aan het Voronesj-front, hetgeen tot gevolg had, dat nog 33 dorpen door de Rode troepen werden veroverd, waarbij 3000 vijandelijke man troepen werden gedood en 6000 gevangen, waaronder drie generaals. De Sovjets maakten bekend, dat de opmars een winst betekende van ongeveer 20 kilometer.

De stad Kastornoye ligt langs de spoorlijn, die van Voronesj naar Kursk loopt op ongeveer 120 kilometer ten Oosten van Kursk en 270 kilometer ten Noord-Oosten van Charkov. De belangrijkheid ervan met het oog op Charkov is gelegen in het feit, dat onlangs door de Russen werd medegedeeld, dat zij Valuki hebben bezet, dat 192 kilometer ten Zuiden van Kastornoye en 120 kilometer ten Oosten van Charkov ligt. Indien deze stad wierd genomen door de Russen, dan zou de spoorlijn, die van het Noorden naar het Zuiden loopt en verbinding vormt tussen Smolensk, Charkov, Melitopol en de Krim doorgesneden worden. Charkov zou aldus voor een aanval bloot komen te liggen terwijl de stroom van Duitse voorraden zou worden gestopt. De Russische troepen, die in de Caucasus oprukken langs de Bakoe-Rostov spoorlijn zouden zich, naar vermeld wordt, te Gulkevitsji bevinden op slechts 12 kilometer ten Zuid-Oosten van Kropotkin (Moskou, (AP) 29.1).

SPECIAAL RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Het volgende speciale communiqué werd opgevangen door de luisterdienst in Londen:

„Onlangs hebben onze troepen, die gelegerd waren ten Westen van Voronesj, het offensief genomen tegen de Duitse fascistische troepen in drie richtingen: Noord, West en Zuid. Krachtige verdedigingslinies werden doorbroken over een lengte van 70 kilometer en gedurende drie dagen van gevechten maakten onze troepen van 40 tot 50 kilometer voortgang. Op successerijke wijze geconcentreerde slagen toebrengende in de algemene richting van Kastornoye sneden onze troepen de terugtocht van de Duitse fascisten naar het Westen af. Meer dan 200 bewoonde plaatsen werden veroverd door onze troepen, waaronder de stad en het grote spoorwegknooppunt Kastornoye, de districtscentra Volovo, Golosnovka, Zemylyansk, Gremyachye en Khokhol, de districtscentra en spoorwegstations van Gorchechnaya, Lachinuo en Zemiluki, de spoorwegstations van Latnaya, Kurbato, Prokwrovo en Naberezhnoye.

Gedurende het offensief versloegen onze troepen de 383ste, 82ste, 340ste, 377ste, 323ste, 57ste en 68ste Duitse divisies infanterie en een regiment van de 45ste divisie infanterie en een regiment van de 299ste divisie infanterie. De rest van deze formaties en eenheden is hecht omsingeld en wordt uitgeroeid door onze troepen in het gebied ten Oosten van Kastornoye.

Tijdens de drie dagen van gevechten bedroeg het aantal gevangenen, dat genomen werd, meer dan 14.500 vijandelijke officieren en manschappen. Gedurende dezelfde periode werden volgens onvolledige gegevens door onze troepen tropeeën veroverd, waaronder de volgende dingen: 107 tanks, 340 kanonnen van verschillende kaliber, 254 machinegeweren, 8000 geweren, 40 radio-zenders, 1217 vrachtwagens, 307 motorfietsen, 24 treinen met militaire ladingen, 36 ammunitie-, wapenen en voedselopslagplaatsen. In de drie dagen van gevechten werden ongeveer 12.000 vijandelijke officieren en manschappen gedood. Een doorbraak van de vijandelijke defensies werd uitgevoerd door de troepen van Luitenant Generaal Reiter en Kolonel Generaal Golikov. In de gevechten hebben de troepen van Generaal Majoor Pukhov, Luitenant Generaal Sulikov, Luitenant Generaal Maxarenko, Generaal Majoor Cherhikovsk en de tankformaties van Generaal Majoor Glukov en Generaal Majoor Kravtsjenko zich bijzonder onderscheiden." (Londen, (AP) 29.1).

SYSTEMATISCHE OVERGAVE VAN DE DUITSERS.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

De systematische overgave van de Duitsers, die in Stalingrad en aan het Voronesj-front omsingeld zijn, nam toe gedurende de laatste 24 uur, waardoor te kennen wordt gegeven, dat de volledige capitulatie of uitroeiïng niet ver meer is.

Er zijn aanwijzingen, dat de vijandelijke groep, die aan het Voronesjfront omsingeld is, bestaat uit vele divisies. Het aantal gevangenen loopt thans in de duizenden, met inbegrip van de Generaals. Meer dan 6700 man werden gedurende de laatste 24 uur genomen en meer dan 3000 werden gedood. Terwijl de omsingelde groepen bij Stalingrad waarschijnlijk alle uit Duitsers bestaan, gelooft men, dat onder die aan het Voronesj-front Roemenen, Hongaren en Italianen alsook Duitsers behoren (Moskou, (AP) 29.1).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russische middagcommuniqué luidt als volgt:

„In de nacht van 29 op 30 Januari zetten onze troepen aan de Zuidwestelijke, Zuidelijke, Noordcaucasische, Voronesj-, Volkhov- en Leningrad-fronten hun offensieve gevechten voort in dezelfde richtingen als tevoren.

Onze troepen aan het Donfront gaan voort de verspreide groepen van Hitlerieten op te ruimen. Nabij de Centrale delen van de stad Stalingrad zuiverden onze troepen district na district van de Hitlerieten. De mannen van de afdeling X namen 450 Hitlerieten gevangen, waaronder vele officieren.

Vele Duitse officieren deserteren van hun afdeling en pogen uit de omsingeling te ontsnappen. Nabij de frontlinie werd een groep Duitse officieren gekleed in soldaten-uniformen, tot staan gebracht. Zij waren vergezeld van een Duits officier in de uniform van het Rode leger als escorte. De gehele groep werd gevangen genomen. Aan het Zuidelijke front zetten onze troepen het offensief voort. In het gebied van de beneden-Don sloegen de Sovjet-troepen verschillende tegenaanvallen af met grote verliezen voor den vijand.

In een andere sector ruimden de mannen van de afdeling X in een gevecht ongeveer 200 Hitlerieten op en vernielden zij 4 tanks. Oorlogsmateriaal werd veroverd en gevangenen werden gemaakt. Onze schutters met automatische geweren onder commando van Luitenant Glusjko drongen een dorp binnen, dat door de Duitsers was bezet. Zij vernietigden het Duitse Hoofdkwartier en veroverden de documenten. Ten Westen van Voronesj zetten onze troepen hun offensief met succes voort.

De afdeling X bezette 40 bewoonde plaatsen. 600 Duitse officieren en manschappen werden gevangen genomen. Wij veroverden 26 kanonnen, 38 mortieren, 104 vrachtwagens, 68 motorfietsen, 4 radio-stations, 2130 fietsen en 13 opslagplaatsen. In een andere sector rukten onze troepen voort en brachten zij den vijand hevige verliezen toe in manschappen en materiaal. Aan het Noordcaucasische front bezetten detachementen van de afdeling X verschillende bewoonde plaatsen. De vijand poogde de Russische opmars te stuiten en bouwde in een sector een krachtig versterkte verdedigingscirkel. Onze mannen braken de Hitleristische weerstand met heftige flankaanvallen. Zij dwongen den vijand zich terug te trekken en veroverden 12 kanonnen, 37 machinegeweren, 9 mortieren, 2 radiostations en ander oorlogsmateriaal. Ten Zuiden van het Ladogameer werden in luchtgevechten en door afweervuur 28 vijandelijke vliegtuigen vernield" (Londen, (AP) 30.1).

GIRAUD EN HET JODEN-VRAAGSTUK.

Generaal Henri H. Giraud zeide op een persconferentie, dat hij den Joden in Noord-Afrika graag hun eigendommen wil teruggeven, en zelfs toestaan, dat de Joodse kinderen naar school worden gezonden. Hij voegde hieraan evenwel toe, dat „deze stappen geleidelijk aan moeten plaats vinden." Vóórdat de conferentie aanving, gaf Giraud een lange verklaring uit, waarvan het grootste gedeelte onderwerpen bevatte, die reeds besproken werden. Hij zeide, dat de besprekingen met Generaal De Gaulle slechts een inleiding vormden van andere stappen, die zullen volgen. Wat het Joodse vraagstuk aangaat zeide Giraud, dat hij geen sympathie koestert ten aanzien van het standpunt, dat de nazies innemen. Hij zeide evenwel, dat dit vraagstuk in Noord-Afrika een binnenlands karakter heeft, waarbij de wereld als geheel geen belang heeft" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 29.1).

DE OPVOLGER VAN HEYDRICH.

Volgens het DNB heeft Hitler Doctor Ernst Kaltenbrunner benoemd tot opvolger van Heinrich Heydrich als hoofd van de geheime politie. Kaltenbrunner was vroeger hoofd van de politie in Wenen en in de gebieden van de Beneden- en Boven-Donau. Zijn officiële titel zal luiden: Hoofd der Politie (Londen, (AP) 29.1).

JOEGOSLAVIË ALS PLAATS VAN TWEEDE FRONT?

De uitgeweken Joegoslavische regering in Londen zeide, dat Generaal Bader, de bevelhebber over de Duitse troepen in het bezette Joegoslavië een nieuw besluit heeft uitgevaardigd waarin de bevolking van vier districten van het land worden genoemd in verband met de activiteiten van Generaal Mihailovitsj. In Joegoslavische kringen is men van mening, dat de groeiende activiteiten van den Generaal en de vrees, dat Joegoslavië het mogelijke terrein zal wezen van waaruit een tweede front zal worden geopend, deze nieuwe waarschuwing hebben uitgelokt, waarin de Serbiërs weer met hevige straffen werden bedreigd. Baders proclamatie verscheen in het Serbische blad „Novo Vreme" van 26 Januari jl. en brandmerkte Mihailovitsj, die tevens Minister van Oorlog is van de uitgeweken Joegoslavische regering in Londen, als „publieke vijand nummer één". Van de vier Serbische districten beweerden de Duitsers, dat die hulp hebben verleend aan den opstandigen generaal.

Welingelichte bronnen in Londen drukten als haar mening uit, dat de Duitsers ernaar streven geschillen te doen ontstaan tussen Mihailovitsj en zijn partijgangers. Deze partijgangers zijn niet opgenomen in het leger van Mihailovitsj en zelfs is het bij verschillende gelegenheden tot een botsing gekomen tussen deze beide (Londen, (AP) 29.1).

HET UITSLUITEN VAN ARGENTINIË VAN HET HANDELSVERKEER.

In hoge kringen te Buenos Aires drukte men zijn voldoening uit over het feit, dat de voorstellen tot het uitsluiten van Argentinië van alle handelsverkeer als gevolg van de mislukking om dat land te bewegen zijn betrekkingen met de As te verbreken, in de Noordamerikaanse Pers over het algemeen als minderwaardig werden beschouwd. Men zeide, dat „in de hoofdartikelen zelf wordt verklaard, dat zulk een maatregel onbetamelijk en onvriendschappelijk zou zijn" (Buenos Aires, (AP) 29.1).

BRAZILIË, EEN VAN U.S.A.'S GROOTSTE VRIENDEN.

Zijn mening te kennen gevende over de besprekingen, die tussen President Roosevelt en Vargas te Natal gehouden werden, zeide Senator Barkley, lid van het comité voor Buitenlandse Zaken van het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden, dat „deze bijeenkomst zeer symbolisch was, daar zij tot uitdrukking doet komen de eenheid en vriendschap, die er heersen tussen de Verenigde Staten van Noord-Amerika en alle andere republieken van het Westelijke Halfrond. Brazilië is één van onze beste en hechtste vrienden en ik zou graag willen, dat dergelijke ontmoetingen veelvuldiger plaats hadden" (Washington, (AP) 29.1).

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Zoals wij allen weten wordt er Zondagavond as. om 20.30 uur in het Roxy theater een gala feestavond gegeven ter afsluiting van de feestelijkheden.

De 3 orkesten, de 3 koren, de solisten en het Madurokwartet, voorwaar een programma dat haast zeker slagen moet.

De kaarten verkoop zou volgens onze plaatselijke bladen aanvangen op Vrijdag te Willemstad bij El Louvre tussen 16.00 uur en 18.00 uur evenals op Emmastad.

Vrijdagmiddag even vóór vieren stapte ik naar El Louvre om een kaart te kopen. Maar de kaarten waren reeds uitverkocht.

Hoe kan dat echter? Hoe kunnen de kaarten uitverkocht zijn vóór tijd? Is het publiek openlijk misleid geworden met de tijd van verkoop alleen om geen kans te hebben de voorstelling bij te wonen? Of heeft de Commissie misschien order gegeven aan El Louvre om de kaarten aan een bepaalde categorie burgers niet te verkopen? Zie hier enige vragen die wij onwillekeurig stellen.

En indien er van te voren besteld kon worden waarom dan in de advertentie: „Kaarten verkrijgbaar Vrijdag tussen 16.00 en 18.00 uur.

G.H. Middelhof.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Goebbels las een proclamatie van Hitler voor, waarin hij het volk waarschuwde, dat men de oorlog moet winnen of tot slaven gemaakt worden van de Bolsjewisten.

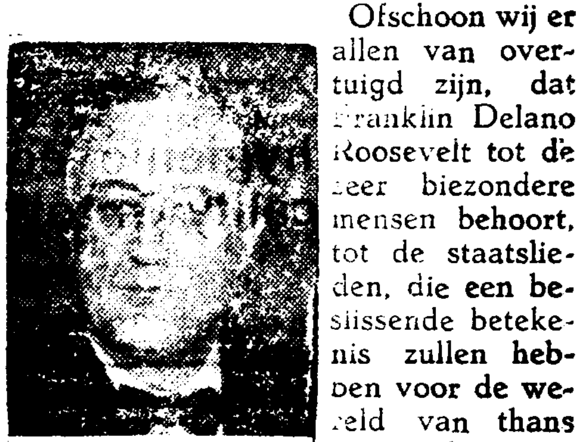
— **Londen (spoed):** Goering maakte bekend, dat Hitler opdracht gegeven heeft tot de mobilisatie van alle overgebleven hulpbronnen in Duitsland. Goering beloofde het Duitse volk de uiteindelijke overwinning. Hij verklaarde, dat er een nieuw nazie-offensief in de lente zal zijn en „in de duizend jaren, die komen zullen, elke Duitser nog zal vertellen, dat Stalingrad de uiteindelijke zegel zette op de eindoverwinning." Zijn respect voor de Britse luchtmacht te kennen gevende, zeide hij nog: „Op de dag, dat wij uiteindelijk de Bolsjewistische weerstand verpletteren, zal ik eraan denken, wat de Royal Airforce Duitsland heeft aangedaan." Goering sprak van een omsingeld leger van enkele duizenden manschappen, dat volgens de Russen eens 220.000 man omvatte en verklaarde: „Mensen, die kunnen vechten zoals de Duitsers bij Stalingrad vechten, kunnen en moeten winnen." Zo kort na de verklaring van de „onvoorwaardelijke overgave" te Casablanca — die hij niet noemde — zeide Goering, dat elke Duitser, die denkt, dat een vergelijk kan worden getroffen met den vijand „dwaas" is. Daarvan staat de „vernietiging van het Duitse volk op het spel". Hij beloofde: „De lente zal ons in het offensief zien", hiermede te kennen gevende, dat men in de winter defensief zou blijven vechten. Als hoofd van de luchtmacht legde hij uit waarom de aanvallen op Duitsland niet beantwoord werden, „omdat de Luftwaffe zich op andere taken had toegelegd." Hij beloofde evenwel, dat „op zekere dag de Royal Airforce zal worden terugbetaald."

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Het Geallieerde communiqué zegt: „Er is geen verandering in de grondsituatie. Vijandelijke voertuigen op de wegen in het voorste gebied werden gisteren en gedurende de nacht aangevallen. Onze bommenwerpers deden aanvallen op het vliegveld van Tunis en op de haven van Bizerte. Objecten in het havengebied en een schip werden getroffen. Een zwaar geescorteerd convooi, dat tussen Sicilië en Tunis in Zuidelijke richting voer, werd ook gebombardeerd. Twee schepen werden getroffen. Gedurende deze aanvallen schoten onze bommenwerpers en hun escorterende gevechtsvliegtuigen 8 vijandelijke toestellen neer. Een onzer gevechtsvliegtuigen schoot een vijandelijke bommenwerper neer nabij de Algerijnse kust. Van al deze operaties worden 4 onzer vliegtuigen vermist. In de afgelopen nacht werden 4 vijandelijke bommenwerpers vernietigd".

F. D. R. VERJAART.

Vooral in stormtijden groeit de figuur van den Noordamerikaansen President.

Vandaag 61 jaar geleden werd te Hyde Park, New York, geboren Franklin Delano Roosevelt, de man, die op het ogenblik een van de moeilijkste posten ter wereld bekleedt. Voor de derde achtereenvolgende maal tot President van de Verenigde Staten gekozen in 1940 staat deze grote man thans aan het roer van een grote invloedrijke staat om deze te leiden door de hevigste storm aller tijden en voor de wereld de vrede te helpen winnen.

ROOSEVELT

Ofschoon wij er allen van overtuigd zijn, dat Franklin Delano Roosevelt tot de zeer biezondere mensen behoort, tot de staatslieden, die een betekenende beteekenis zullen hebben voor de wereld van thans en van de naaste toekomst, is het toch niet zo gemakkelijk aan te geven waarin nu juist zijn grootheid en zijn originaliteit bestaat.

Als we de drie volgende andere grote democraten uit de geschiedenis der Verenigde Staten met hem vergelijken dan is het niet te ontkennen, dat zij allen in vele opzichten de meerderen van Roosevelt waren.

Jefferson was een man van encyclopaedische kennis, met een scherpte van inzicht, een critische zin en een begrip van de menselijke natuur, welke hem de kunst van regeren en de gevaren van iedere regering lieten doorgronden op een wijze, die ons vele generaties later nog altijd modern en actueel aandoet. Vergeleken met hem lijkt Roosevelt vlak en ondiep, een populair-wetenschappelijke uitgave van een werk dat door een geleerde werd geschreven. Hij heeft noch de doordringende scherpte van Jefferson, nog het pathos van Lincoln, noch diens accenten die uit een worsteling met alle hinderpalen en alle smarten zijn voortgekomen. In Lincoln is iets dat werkt als de verpersoonlijking van de hele lijdende mensheid; hij is op natuurlijke wijze verbonden met de zwoegers van alle tijden. En tegelijkertijd is hij verbonden met pioniers van alle tijden.

De auto-didact Lincoln stond begrijpend tegenover de nieuwste wetenschappelijke theorieën van zijn tijd, en hij begroette de nieuwste poëzie, die de gemeente de stuipen op het lijf joeg, met hartelijke sympathie.

Bij Franklin Roosevelt is dat alles op zijn best aanwezig in een veel gematigder en voorzichtiger vorm. Hij staat zeker nooit in de achterhoede, maar toch ook niet in de voorhoede. Hij is geen origineel denker als Jefferson, noch een geleerde als Wilson, noch een visionnair en een pionier als Lincoln. Hij heeft niet dat strenge ethische idealisme van Wilson en diens nerveuze wilskracht van den man, die het onmogelijke tracht te verwezenlijken. En toch is hij een man die voldoende weet om de moeilijkste vraagstukken van onze tijd te kunnen doorgronden, en een uitweg te vinden uit situaties die bijna iedereen in verwarring brengen, toch is hij origineel genoeg om wegen te gaan die nog onbeschreden waren, toch heeft hij de visie van een nieuwe democratische orde, toch heeft hij de sterke ethische kracht die hem tegen alle hinderpalen in, laat doorwerken, rustig de ene moeilijkheid na de andere uit de weg ruimend, soms nooit van zijn voornemens afwijkend.

Als men hem analyseert, schijnt hij alle grootheid te missen; en als men hem als geheel ziet, blijkt hij een grote figuur te zijn, wiens originaliteit juist hierin bestaat, dat zijn grootheid van een geheel andere type is, dan de „grootheden" waaraan wij gewoon zijn. Zijn biezonderheid is misschien dat hij een harmonische verbinding is van die vele „goede gemiddelden" waarvan men er bij de gewone mensen, als ze zover komen, dat ze in een bepaald opzicht, tot het goede gemiddelde behoren, op zijn best één of twee aantreft. Bij hem zijn kennis en inzicht en critisch vermogen, maar ook visionnaire en ethische kracht, ook flinkheid en practische zin, ook welwillendheid, mensenliefde, goedheid, als goede gemiddelden aanwezig — en harmonisch verenigd. En het is die combinatie die hem uniek maakt.

En unieke figuur.

Juist omdat Roosevelt zo veel van den gemiddelden mens (maar dan van de behoorlijken gemiddelden mens) heeft, valt hij niet op in een gewoon milieu. Men kan niet zeggen, dat hij als jongen, als scholier, als student, zeer biezondere trekken vertoont. Jonge advocaten en jonge politici zoals hij vindt men wel niet in overvloed, maar men vindt ze toch vrij vaak. Hij onderscheidt zich niet van het kleine aantal progressieve senatoren dat men te allen tijde in de Verenigde Staten heeft gehad, maar hoe hoger hij stijgt des te zeldzamer is de combinatie die hij verpersoonlijkt, des te kleiner het aantal mensen, dat niet door het ambt overheerst en vervormd wordt, maar dat in staat blijkt te zijn de stempel van de eigen persoonlijkheid op het ambt te drukken. En des te meer valt Roosevelt, die dit doet, dan ook op.

Als President, en vooral als President in stormtijden, in tijden van crisis, van oorlog, van gevaar voor de democratische wereldbeschouwing, groeit zijn figuur, totdat hij werkelijk een unieke figuur is geworden: de verstandige, flinke, goede mens, die in een verdwaasde, hysterisch en ploertig gemachtigde staat inzet, om de wereld als erfdeel voor goede, verstandige en flinke mensen te bewaren... of te verwerven.

Als hij als student behoorlijke dingen zegt, dan is ieder het ermede eens. Als hij ze als senator, of onderminister, als gouverneur of als president blijft zeggen, en gaat doen, dan wordt hij een uitzondering. Hij blijft in alle ambten en posities, zichzelf gelijk, altijd er naar strevend alles te doen waartoe zijn positie hem de gelegenheid geeft. Dat zijn op het eerste gezicht dingen die vanzelf spreken.

Maar dat iemand voor het algemeen belang blijft werken, als het gemakkelijker zou zijn, te werken voor de rijkeren, te werken, opdat de bevoorrechten hun bevoorrechte posities behouden, te werken opdat de grote massa van het volk, arm, en onderworpen blijft — dat komt minder voor dan men zou geloven als men luistert naar veel mooie woorden, die over den mens, maatschappij en zedenleer worden gesproken.

De volkssouvereiniteit.

De Verenigde Staten van Roosevelts jeugd en van zijn rijpere leeftijd was het land, waarin de jacht naar de millioenen, de enige ernstig genomen godsdienst was. Maar in zijn eigen naaste omgeving, werd deze Meester, de Mammon, niet gediend. De Roosevelts waren welgestelde lieden, bezitters, landeigenaars, mensen die zich door hun beschaving en hun deftige Nederlandse afkomst konden laten gelden, en die op deze wijze het aanzien genoten, dat de anderen met millioenen dollars trachtten te kopen. De afkeer, die men in gevestigde families vindt, ten aanzien van de vulgaire geldschrapers, overheerste ook in het milieu der Roosevelts. Maar de oude families in de Verenigde Staten, het zij grondbezitters, hetzij rijk geworden kooplieden uit het koloniale tijdperk, konden zich alleen politiek doen gelden als ze het beginsel der volkssouvereiniteit aanvaardden. De poging van Hamilton om een aristocratische partij te scheppen in de Verenigde Staten was door het optreden van Jefferson zo grondig verijdeld, dat niemand na die tijd meer gepoogd heeft iets dergelijks op touw te zetten. Wie zich met de openbare zaak wil bemoeien, moet dat doen door middel van de grote volksbewegingen. Hij kan proberen het volk te bedriegen, maar in beide gevallen, moet hij zich tot dat volk wenden, en moet hij pogen aan te tonen, dat zijn politiek, die van de belangen der grote massa is, niet die van een bevoorrechte groep.

In het volksleven der Verenigde Staten zijn de democratische tradities, gewoonten en gebruiken, zo diep doordrongen, dat ook de deftige families ze als vanzelfsprekend aanvaarden, zoals in Engeland in de adellijke families, de hoogheid van het parlement, boven iedere discussie staat, en het oefenen van politieke invloed, automatisch het oefenen van invloed door middel van het Parlement wordt.

Franklin Roosevelt was een gelukkig, zonnig kind, dat zich spelend die beschaving verwierf, die geen enkele school zo volkomen kan geven als een beschaafd en gelukkig gezin. En dat alles was zo vanzelfsprekend dat hij nooit de behoefte voelde dat milieu te handhaven door anderen onderworpen te houden, doch integendeel de behoefte om voor alle mensen een benadering van dat milieu mogelijk te maken.

Hij stond tussen de millioenenmassa der behoeftigen en de kleine groep der millionnairs en milliardairs in, zonder enige eerbied of achting voor die protserige rijken, zonder enige angst voor de armen, maar met de overtuiging dat zijn eigen milieu de maat aller dingen behoorde te zijn, en dat een zekere mate van welstand voor allen, onontbeerlijk was om tot een beschaving en een gemoedsrust te komen, die zowel bij de grote kapitalisten als bij de behoeftigen ontbraken.

„Honderd Jaar"

Een gedenkboek.

door

M.D. LATOUR O.P.

Eindelijk, na een jaar van pech en strubbelingen, mocht dit geesteskind van Soeur Bathilde het levenslicht aanschouwen! Het is nog een wonder, dat het klaar gekomen is! Waar geen mens een brochuurtje gedrukt kan krijgen, omdat alle drukkerijen vèr overbelast zijn met werk en sukkelen met papiernood, wist het zeer handige schoolhoofd van Santa Familia precies hoe ze het aan moest leggen, om dit boek, ondanks alles, op de pers te krijgen. En nu zien wij het in een zeer waardig uiterlijk de wereld intrekken, al is het dan voorlopig alleen maar de kleine, beperkte, Curaçaose wereld.

Het ontstaan van dit boek alléén is al een historie, die het vertellen waard is. Oorspronkelijk zou nl. het Gedenkboek geschreven worden in het Moederhuis van de Congregatie te Roosendaal. Soeur Bathilde was slechts aangewezen om hier in de Missie de nodige locale gegevens te verzamelen. Die moesten noodzakelijk van een ooggetuige komen, die behalve de nodige ondervinding, ook een vaardige pen had, om de verschillende anecdoten (droevige, pijnlijke en soms ook grappige) vlot en smakelijk, in eenvoudige, klare verteltrant op schrift te stellen. Men wist uit ondervinding, dat dit aan Soeur Bathilde best was toevertrouwd.

Men kan er over disputeren of deze opzet de beste was, of niet. Zeker is het, dat Roosendaal over een machtig dossier van brieven beschikt, gezonden door de Mères van Curaçao en door de Algemene Overste in Nederland zorgvuldig bewaard waarin een schat historische gegevens bewaard is. Deze goudmijn is nu ongeëxploiteerd gebleven. De oorlog, die letterlijk alles in de war stuurt, heeft de Soeurs voor het dilemma geplaatst: geen Gedenkboek, of een Gedenkboek zonder de gegevens van het Moederhuis. Tot het tweede werd besloten en Soeur Bathilde werd van verzamelaarster van locale gegevens bevorderd tot schrijfster van het geheel.

Het was haar best toevertrouwd: ze had wel voor hetere vuren gestaan. Reeds gevorderd in jaren (zij heeft de grootmoeders van haar tegenwoordige leerlingen nog op school gehad) maar met een onverwoestbaar jeugdig hart en een bruisende energie zette Soeur Bathilde zich aan de arbeid, wist fotografen en boekenwurmen aan het werk te krijgen en........ ging zelf wegens ziekte naar het St. Elisabethsgasthuis! Dat ontbrak er nog maar aan! Toen zij van die ziekte was bekomen, moest zij weer een kleine operatie ondergaan en terwijl sommigen zich al in stilte afvroegen, of er nog iets van komen zou, trok Soeur Bathilde rustig en welgemoed, pas half hersteld naar de grote ziekenkamer van het vredige Habay (zó moet dat tegenwoordig geschreven worden, doceert de Eerwaarde schrijfster) die voor haar tegelijk ruste en werkkamer zijn zou gedurende enige maanden. Daar kon men de Zuster vinden tussen stapels schriften, brochuurtjes, afleveringen van tijdschriften, krantenknipsels dikke boeken, oude en nieuwe foto's, papieren met schema's en indelingen en wat er zo al meer komt kijken voor iemand, die het waagt een boek te schrijven.

Soeur Bathilde heeft moeten roeien met de riemen, die zij had. En die waren helaas soms een beetje kort! Zelf klaagt zij er over, dat de chronieken vaak zo weinig vermelden. Dit was tot voor dertig, veertig jaar met de parochiële chronieken al niet veel beter. Monsignore Van Baars heeft daar echter een eind gemaakt en na 1900 zien wij dan ook, dat de heren Pastoors zorgvuldig beginnen aan te tekenen, wat er in hun parochies plaats heeft, of er het gezellig vinden of niet; of ze er het nut van inzien, of niet; zelfs of ze er ijdel van worden, of niet! Een flink groot schrijfboek, drie of vier keer in het jaar een kwartiertje pennen en het is gebeurd!

Een klein beetje aandacht, een klein beetje animo en een klein beetje tijd worden er maar voor gevergd. Intussen zou dezelfde Soeur, die het schrijfboek moet bijhouden ook een plakboek kunnen aanleggen voor krantenknipsels! Een uiterst eenvoudige en tevens doeltreffende methode Telkens als er in de kranten een artikel staat over een of andere Soeur, of over een huis van de Soeurs, of over een van haar scholen, jeugdverenigingen, verslagen van feesten of rampen: éven uitknippen, éven inplakken en de datum bijschrijven, plus de naam van de krant en klaar is Kees.

Foto's, mits gedateerd en van korte verklaring op de achterzijde voorzien, zijn eveneens een niet te versmaden materiaal. Zij vormen een visuele chroniek, die ter illustratie dient van het geschreven of gedrukte woord. Het kost zo weinig moeite en geld en men kan er later zo véél genoegen van beleven!

Men zal nu begrijpen, waarom het Gedenkboek niet is geworden, wat het onder gunstiger omstandigheden had kunnen zijn. En men zal tevens de moed en energie van de schrijfster moeten bewonderen, die ondanks alle bezwarende omstandigheden, het aangedurfd heeft, om met het weinige haar ten dienste staande materiaal een betrekkelijk nog zo volledig overzicht samen te stellen.

Nu wij Soeur Bathilde, zo geprezen hebben, moeten wij ook voor een klein tegengif zorgen, om de nederigheid er in te houden!

Op blz. 20 lezen wij, dat Pater A.Schabel op 4 Augustus 1704 op Curaçao aankwam. Dat is best mogelijk. Maar dan is het te enenmale onbegrijpelijk, dat de Gouverneur reeds de 29e Juli 1704 kennis met hem maakte. In werkelijkheid ben ik er in het geheel niet zo zeker van, of 4 Augustus 1704 de juiste datum van aankomst was. Ik kan helaas geen enkele datum met zekerheid aanwijzen; het lijkt mij slechts uitermate onwaarschijnlijk, dat het vóór 30 Juli 1704 kan geweest zijn.

Deze eerste kennismaking was een gevolg van een besluit van den nieuwen Directeur, dat alle passagiers, die op Curaçao aankwamen, zich onmiddellijk met den kapitein van het schip bij hem moesten aanmelden.

Soeur Bathilde kan zo rustigjes en fijntjes iemand een veeg uit de pan geven, bijvoorbeeld waar zij op blz. 71 bovenaan mededeelt, dat de sommen, gevoteerd door de armenscholen „de verkeerde kant" uitgingen!

En het verhaal van die regenbak op Bonaire, bij de school! „Na heel veel onkosten en proeven van bekwaamheid van knappe bouwmeesters, bleef het water weglopen en wist een eenvoudig Curaçaos werkman de fout te vinden en ook te herstellen, zodat nadien de regenbak uitstekende diensten bewijst."

Het nieuwe hospitaal van Bonaire, waarvan de schrijfster op blz. 81 de bouw aankondigt, begint nu uit de kluiten te wassen. Ik vraag mij alleen af, waarvan de Soeurs later die 80.000 gld. renteloos voorschot moeten terugbetalen met drie betalende patiënten per jaar en voor de rest niets dan souvenir-meenemende klanten! Maar dat heeft eigenlijk met het Gedenkboek weinig te maken.

De barkreis van Soeur Getulia op blz. 82 is kostelijk. Zulke verhalen hadden er meer in moeten staan, vooral over de eerste vijftig jaren! Dat herinnert mij aan de vruchteloze pogingen van Pater Wahlen O.P. in 1916 om te eten aan boord van zo'n schoener. Hij hoopte maar, dat de kapitein de goedheid zo ver zou drijven om hem met de lepel te voeren, want de Pater had één hand nodig om zijn stoel en één om zijn bord vast te houden, zodat er geen kans was om een hap naar binnen te krijgen. Zulke dingen zijn vreselijk comiek op papier, maar in werkelijkheid vallen ze niets mee, vooral als dergelijke comiekerigheden verschillende dagen lang duren. Uw dienaar kan daar nog juist van meepraten.

De schrijfster meent (blz. 83), dat de archieven niet vermelden, wanneer er voor het eerst een vaste Pastoor kwam te Rincon, maar ik kan haar toch wel mededelen, dat toen de Soeurs er in 1864 haar school openden, daar reeds zes jaar een Pastoor was. Op 28 Februari 1858 werd de Zeereerwaarde Heer J. te Welscher, tot nog toe kapelaan te Barber, op uitdrukkelijk verlangen van Gouverneur Van Lansberge benoemd tot tweede Pastoor op Bonaire, met vaste verblijfplaats te Rincon.

Degene, die belast is geweest met het verbeteren van de drukproeven, had zijn (of haar?) taak wel wat ernstiger op kunnen nemen. Hoe kan men bijvoorbeeld „polygramering" laten staan! Soeur Bathilde heeft natuurlijk „polychromering" geschreven, maar als de zetter daar iets anders van maakt, moet de corrector zorgen, dat het weer in orde kome.

Ten slotte zijn wij verplicht te zeggen, dat dit een zeer leerzaam boek is. Er zijn nog altijd veel mensen, zelfs op Curaçao, die van het Missiewerk totaal niets afweten: die er geen flauw begrip van hebben wat er door missionarissen moet verdragen en geleden wordt; hoeveel tegenwerking, verdachtmaking en achteruitzetting ze geregeld hebben moeten slikken; hoeveel verdriet en ontbering er geleden is. De tijden zijn anders geworden. Goddank!

Het werk van de Soeurs is ook zeker niet zonder resultaat gebleven. Toen de parochie van Jandoret gesticht werd, was het aantal onechte geboorten 62% van het geheel; na vijftien jaar was het nog maar ± 25%. Dat noem ik een mooi resultaat en ik kan uit mijn vel springen, als een of ander melkbaard, vers uit Europa, met edele verontwaardiging met het voorstel voor de dag komt: De Missie moest maar eens werk maken van die onechtjes hier!

Wel, wel, wel, moest de Missie dat maar eens doen! Geachte knaap, die u nog pas twee maal in de week behoeft te scheren: daar werkte de Missie al lang aan, toen uw grootvader nog moest geboren worden, hoor! Hoe lang heeft Europa erover moeten doen, om aan het tegenwoordige peil van beschaving te geraken en wat is dáár thans het resultaat na 2000 jaar tobben en zwoegen!

Neem en lees! En wees wijzer voortaan!

Staten van Curaçao.

Vergadering op Maandag, den 1n. Februari 1943, des namiddag te 5 uur

Te Behandelen Onderwerpen.

1. Ingekomen stukken.
2. Ontwerp-landsverordening tot regeling van de Burger- en vrouwenarbeidsplicht op de Benedenwindsche eilanden van het Gebiedsdeel Curaçao (1942—1943—39).
3. Ontwerp - landsverordening, tot intrekking van de landsverordening van den 1n April 1942 (P. B. 1942 No. 83) tot wijziging van het besluit van 2 September 1939 (P. B. 1939 No. 80), regelende het verbod van uitvoer van levensmiddelen, grondstoffen van levensmiddelen en huishoudelijke artikelen, in Curaçao aanwezig, zooals sedert gewijzigd en aangevuld (1942-1943 20).
4. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de „Rechtsbijstandsverordening" (P. B. 1937 No. 80). (1942-1943-29).

De Griffier der Staten,
G. J. FERGUSON

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Za. en Zo.:

Telegram Afdeling:
30.1 Hr. Nukoop, tel. 832 Negropont 75 A.
31.1 Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Coliginylaan 14.

Shipping & Supplies:
Hr. de Roos, tel. 417 Negropont 33A.

Scheepvaart Afdeling:
30.1 Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.
31.1 Hr. Pruis, tel. 299, Emastad 14.

Dok Afdeling: Hr. De Klerk, tel. 431 en Hr. De Boer.

Wekelijksche Bridge-avond. De prijswinnaars van ll. Dinsdag waren: 1e prijs: Mevrouw Brepols, Hr. v.d. Graaf; 2e prijs Heren Bart en Karhof; Slemprijs: Heren Hoogen en van Veen; poedelprijs: Familie Fraterman.